

Spm. nr. S 949

Til socialministeren (14/2 95) af:

Lars Løkke Rasmussen (V):

»Agter ministeren at tage initiativ til ændring af sociallovgivningen, så en kommune kan nægte udbetaling af sociale ydelser til personer, der er tilmeldt en bolig, som i henhold til planlovgivningen ikke lovligt kan bebos hele året, og såfremt det ikke er tilfældet, vil ministeren da i det mindste tage initiativ til at ændre lovgivningen, så kommunen kan modsætte sig »social eksport« fra andre kommuner, der indplacerer borgere i et sommerhus uden helårsattest?«

Begrundelse

Regeringen har gennem det såkaldte sommerhuscirkulære indskærpet kommunernes pligt til at indgive anmeldelse mod ulovlig helårsbeboelse af sommerhuse. Samtidig har Det Sociale Ankenævni i Frederiksborg Amt ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten den 14. februar 1995 fastslået, at Frederiksværk Kommune ikke kan afvise en 30-årig prøveløsladt mand fra Roskilde Kommune »alene med den begrundelse, at ansøgeren bebor et sommerhus uden helårsattest.«

Svar (17/2 95)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Spørgsmålet, om man kan bo ulovligt og samtidig modtage sociale ydelser, afgøres ud fra grundlovens § 75, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Bestemmelsen indeholder et påbud om eksistensen af et forsørgelsesvæsen, der garanterer enhver et eksistensminimum, og som bygger på det såkaldte retsprincip. Sætningen om at underkaste sig visse forpligtelser sigter navnlig på den såkaldte fattighjælpsvirkning som f.eks. fortabelse af valgret, der for længst er afskaffet. Man kan udelukke en person fra kontanthjælp, fordi pågældende afviser at udnytte et beskæftigelsestilbud, der fortsat står åbent. Pågældende kan nemlig vælge at tage imod tilbudet og derigennem få midler til sit underhold.

Ingen må således være totalt udelukket fra at få del i det underste sociale sikkerhedsnet. Man kan derfor ikke udelukke en person fra kontanthjælp på grund af pågældendes boligforhold, da pågældende ikke uden økonomiske midler har mulighed for at skaffe sig andet tag over hovedet og dermed igen være berettiget til at få hjælp. I givet fald ville der være en pligt for opholdskommunen til at anvise en lovlig bolig.

Hvis en socialforvaltning skulle betinge den sociale ydelse af lovlig beboelse, ville det endvidere kun være personer, der modtager hjælp efter den sociale lovgivning, der fik et ulovligt ophold afbrudt, og ikke lønmodtagere og andre, der har ulovligt ophold.

På denne baggrund agter jeg ikke at ændre i den sociale lovgivning for personer, der ulovligt har ophold i et sommerhus hele året.

Med hensyn til det alternative forslag kan jeg oplyse, at efter bistandslovens § 47 kan der ydes hjælp til flytning, hvis der sker en bolig-mæssig eller erhvervs-mæssig forbedring, og hvis ansøgeren ikke selv har midler til flytningen.

Hjælpen kan også ydes til flytning til en anden kommune. Kommunalbestyrelsen skal indhente samtykke fra tilflytningskommunen, inden hjælpen ydes. Hvis der ikke er indhentet samtykke, bevarer fraflytningskommunen betalingsforpligtelsen, indtil ansøgeren har klaret sig selv i 3 måneder, dog længst i 2 år efter flytningen.

Der er således allerede en regel, der har til hensigt at forhindre, at en kommune eksporterer sine problemer til en anden kommune.

Kommunernes uenighed om deres forpligtelser efter loven, herunder afslag på samtykke efter § 47, kan indbringes for det sociale ankenævni som normalt sidste administrative klageinstans. Hvis Den Sociale Ankestyrelse skønner, at sagen er principiel eller generel, kan Ankestyrelsen optage sagen til behandling.

Jeg kan om det konkrete eksempel, der er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, oplyse, at Den Sociale Ankestyrelse for tiden behandler en tilsvarende sag som principiel. Jeg skal derfor ikke nærmere kommentere det nævnte eksempel.